

αρχιμ. Επιφάνιος Θεοδωρόπουλος: Γιατί αποκυλίσθηκε ο λίθος από τη θύρα του μνημείου;

[Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [αρχιμ. Επιφάνιος Θεοδωρόπουλος](#) / [π. Επιφάνιος Θεοδωρόπουλος](#)
[αφιέρωμα](#) / [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Χωρίς αμφιβολία δεν υπάρχει πιστός που να μη γνωρίζει, ότι κατέβηκε Άγγελος εξ ουρανού και αποκύλισε τον λίθο από τη θύρα του μνημείου, μέσα στο οποίο τοποθετήθηκε νεκρός και άπνους ο Δημιουργός της ζωής. Ελάχιστοι όμως έχουν ορθή γνώση για ποιο λόγο αποκυλίσθηκε ο λίθος. Οι περισσότεροι συγχύζουν δύο πράγματα ανεξάρτητα μεταξύ τους: την έξοδο του Κυρίου από τον τάφο και την αποκύλιση του λίθου. Νομίζουν, δηλαδή, ότι ο Άγγελος κατέβηκε και αποκύλισε τον λίθο για να βγει ο Κύριος και ότι, όταν έβγαινε, έγινε σεισμός, ο οποίος κατατρόμαξε τους φύλακες και έγιναν σαν νεκροί. Και έτσι νομίζουν, όχι μόνον απλοί πιστοί, αλλά και μερικοί κήρυκες του Ευαγγελίου. Σε πολλές δε εικόνες της Αναστάσεως, όχι βυζαντινές αλλά της Δύσεως, βλέπουμε τον Άγγελο να σηκώνει τον λίθο και τον Κύριο να βγαίνει από το μνημείο, ενώ οι φύλακες, τρομαγμένοι από τη θέα Του, πέφτουν κάτω σαν νεκροί. Αυτό είναι μια ιστορική ανακρίβεια!

Όποιος μελετά προσεχτικά τον Ευαγγελιστή Ματθαίο, διαπιστώνει, ότι ο Κύριος είχε βγει από τον τάφο πριν την κάθοδο του Αγγέλου, την αποκύλιση του λίθου και του σεισμού που έγινε την ίδια στιγμή. Ο λίθος δεν αποκυλίσθηκε για να βγει ο Κύριος, αλλά για να αποδειχθεί η έξοδός Του που ήδη είχε γίνει. Αποκυλίσθηκε, για να μπορέσουν οι Μυροφόρες γυναίκες που πλησίαζαν, να δουν κενόν τον τάφο και να πεισθούν για την Ανάσταση. Αλλά ας δούμε το ιερό κείμενο: «Τότε αυτοί πήγαν και ασφάλισαν τον τάφο, αφού σφράγισαν την πέτρα και άφησαν εκεί την φρουρά. Μετά το Σάββατο, τα ξημερώματα της επόμενης ημέρας, ήρθε η Μαρία η Μαγδαληνή και η άλλη Μαρία, για να δουν τον τάφο. Και ξαφνικά έγινε σεισμός μεγάλος, γιατί άγγελος Κυρίου, αφού κατέβηκε από τον ουρανό, ήρθε, κύλησε την πέτρα από την είσοδο και καθόταν πάνω της. Η όψη του ήταν σαν αστραπή και το ένδυμά του λευκό σαν το χιόνι. Από τον φόβο που προκάλεσε, ταραχτήκαν οι φύλακες και έγιναν σαν νεκροί. Μίλησε τότε ο άγγελος και είπε στις γυναίκες: «Μη φοβάστε εσείς, γιατί ξέρω ότι ζητάτε τον Ιησού τον σταυρωμένο. Δεν είναι εδώ, αναστήθηκε όπως είπε. Ελάτε να δείτε τον τόπο, όπου ήταν ο Κύριος. Πηγαίνετε γρήγορα και πείτε στους μαθητές του ότι αναστήθηκε από τους νεκρούς». (Ματθ. κζ', 66 — κη'(7).

Όπως καταλαβαίνει ο καθένας, δεν γίνεται εδώ λόγος σε κανένα σημείο για την Ανάσταση του Κυρίου. Η Ανάσταση προϋποτίθεται ότι είχε γίνει. Ο Άγγελος κατεβαίνει, για να δώσει απτή απόδειξη της Αναστάσεως στις Μυροφόρες που ήλθαν στον τάφο. Και γι' αυτό, σηκώνει τον λίθο, για να τις διευκολύνει να μπου

στον τάφο, για να διαπιστώσουν ότι ήταν κενός. Αφού ανακοίνωσε το γεγονός της Αναστάσεως, λέει σ' αυτές ότι μπορούν να εξακριβώσουν την αλήθεια των λόγων του, κοιτάζοντας και οι ίδιες: «Ελάτε να δείτε τον τόπον όπου ήταν ο Κύριος». Μην αμφιβάλλετε, δηλαδή, στα λόγια μου. Ο Κύριος πραγματικά αναστήθηκε! Και αν θέλετε αδιάψευστη απόδειξη γι' αυτό, να ο τάφος! Ερευνήστε τον και θα διαπιστώσετε ότι αυτός είναι κενός. Και οι Μυροφόρες μπήκαν στο μνημείο και αφού διαπίστωσαν ότι ήταν κενό, βγήκαν «με φόβο και μεγάλη χαρά» (Ματθ. κη', 8).

Ο λίθος λοιπόν σηκώθηκε για τις Μυροφόρες (και για τους Μαθητές, που μετά από λίγο έτρεξαν και αυτοί,) και όχι για τον Κύριο. Σηκώθηκε για την είσοδο των Μυροφόρων και των Μαθητών, και όχι για την έξοδο του Κυρίου. Ο Κύριος, προσθέτοντας το ένα θαύμα πάνω στο άλλο, βγήκε από τον τάφο χωρίς να μετακινήσει τίποτε. Και ο βαρύς λίθος ήταν στη θέση του και οι σφραγίδες παρέμεναν άθικτες και οι φύλακες ήσυχoi παρατηρούσαν την γύρω περιοχή, όταν ο Αρχηγός της Ζωής και Νικητής του θανάτου έβγαινε από τον τάφο. Κανένα σημάδι δεν φανέρωσε αυτό που έγινε, κανένας ήχος ή θόρυβος δεν φανέρωσε αυτό που συνέβη. Όλα ήταν ήσυχα και ήρεμα, και οι φύλακες, χωρίς να καταλάβουν την ανάσταση και έξοδο του Μεγάλου Νεκρού, θα εξακολουθούσαν να φρουρούν για πολύ χρόνο τον κενό πλέον τάφο, αν η κάθοδος του Αγγέλου δεν τους απάλλασσε απ' αυτόν τον κόπο...

Οι ιεροί Υμνογράφοι, μελετώντας με μεγάλη προσοχή τα ιερά κείμενα και εμβαθύνοντας σ' αυτά με δύναμη που μας καταπλήσσει, δεν ήταν δυνατόν να μην παρατηρήσουν και αυτήν την λεπτομέρεια, για την έξοδο του Κυρίου από τον τάφο χωρίς να σηκωθεί ο λίθος, χωρίς να καταστραφούν οι σφραγίδες, χωρίς να καταλάβουν οι φύλακες. Και ψάλλουν με θαυμαστό τρόπο: «Όντως, παράνομοι, σφραγίσαντες τον λίθον, μείζονος ημάς θαύματος ηξιώσατε... Δεύτε ίδετε Ιουδαίοι πώς ου διέρρηξε τας σφραγίδας ο τον θάνατον πατήσας...» (Αναστάσιμον στιχηρόν των Αίνων, β' ήχου). —«Κύριε, εσφραγισμένου του τάφου υπό των παρανόμων, προήλθες εκ του μνήματος, καθώς ετέχθης εκ της Θεοτόκου. Ουκ έγνωσαν πώς εσαρκώθης οι ασώματοί σου Άγγελοι· ουκ ήσθοντο πότε ανέστης οι φυλάσσοντές σε στρατιώται...» (Αναστ. στιχ. Αίνων, πλ. α' ήχου). «Κύριε, ώσπερ εξήλθες εσφραγισμένου του τάφου, ούτως εισήλθες και των θυρών κεκλεισμένων προς τους μαθητάς σου...» (Ομοίως). —«Φυλάξας τα σήμαντρα σώα, Χριστέ, εξηγέρθης του τάφου, ο τας κλεις της Παρθένου μη λυμηνάμενος εν τω τόκω σου...» (Τροπάριον της ς' Ωδής του Κανόνος του Πάσχα). —«Εσφραγισμένου του μνήματος, η Ζωή εκ τάφου ανέτειλας, Χριστέ, ο Θεός· και των θυρών κεκλεισμένων, τοις μαθηταίς επέστης, η πάντων Ανάστασις...» (Απολυτ. της Κυριακής του Θωμά).

Πράγματι πόσον ωραία και πόσον ποιητική είναι η σύγκριση της θαυματουργικής εξόδου του Κυρίου από τον σφραγισμένο τάφο, με την είσοδό Του στον κλειστό χώρο, που ήσαν συγκεντρωμένοι οι Μαθητές, ή με την γέννησή Του από την Παρθένο και Αδιάφθορη Μητέρα Του!...

Αρχιμανδρίτου Επιφανίου Θεοδωροπούλου, Αρθρα, Μελέται- Επιστολαί, τ. Α΄, εν Αθήναις 1981, σ. 507-509.

(Μεταφορά στη νεοελληνική: Α. Χριστοδούλου, Θεολόγος)